

«Глас Црногорца» излази према службеној потреби (3—4 пута мјесечно). — Претплата, на шест мјесеци: три франка за Француску; шест франка за све друге земље. Адреса за све што се тиче листа: Journal officiel du Monténégro, Neuilly-sur-Seine, rue Ancelle.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

LA VOIX DE MONTENEGRO

Службени орган Краљевине Црне Горе

Journal Officiel du Royaume de Monténégro

«La Voix de Monténégro» (Glasce Czernogortz) parait suivant les exigences du service. — On s'abonne au bureau du Journal officiel du Monténégro, à Neuilly-sur-Seine, rue Ancelle (France). Prix de l'abonnement pour six mois: pour la France 3 fr. — pour l'Étranger 6 fr.

Неји код Париза, 27. новембра 1919.

Neuilly-sur-Seine le 10 Décembre 1919

СЛУЖБЕНИ ДИО

М П

НИКОЛА I.

ПО МИЛОСТИ БОЖЈОЈ

КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Заступника Нашег Министра Унутрашњих Послова, Предједника нашег Министарског Савета, нашег Министра Спољних Послова, а по саслушању нашег Министарског Савета, постављамо:

за начелника Управног Одјелства Министарства Унутрашњих Послова, Дра Душана Коларовића, досадашњег заступника начелника истог министарства, са платом II. чина 3. класе, чиновника грађанског реда;

реактивирамо и постављамо на пређашња им службена мјеста:

Милоша Вучићића, бившег секретара I. класе, Управног Одјелства Министарства Унутрашњих Послова;

Станка Марковића, бив. предједника подгоричке општине;

Сава Никача, бившег писара барске канцеларије; сву четворцу са платама које им према њиховим чиновима и годинама службе припадају, на основу Закона о чиновницима грађанског реда.

Заступник нашег Министра Унутрашњих Послова, Предједник нашег Министарског Савета, наш Министар Спољних Послова, нека изврши овај указ.

Неји код Париза, 14. (27.) новембра 1919.

НИКОЛА с. р.

Заступник Министра Унутрашњих Послова,

Предједник Министарског Савета,

Министар Спољних Послова

J. С. Пламенац с. р.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО

ДВОРСКЕ И ДИПЛОМАТСКЕ ВЈЕСТИ

У уторак, 19. новембра (2. децембра) отпутовали су Њихова Величанства Краљ Господар и Краљица, са Њиховим Кр. Височанствима Княгиницама, у Кап Мартеи, гдје ће се неко вријеме задржати. На жељезничкој станици Краљевску Породицу испратили су сви чланови Кр. Владе, представници сла, акредитовани при Црногорској Двору, Њихове Екселенције г. Деларош Верне, посланик Француске, г. Маркиз Монтаљари, посланик Италије, и сир Ц. Грехам, посланик Велике Британије, представници мјесних власти, чиновништво Кр. Владе и црногорска колонија у Паризу.

Предједник Кр. Владе, Министар Спољних Послова, г. Јован С. Пламенац, упутио је Предједнику Конференције Мира у Паризу, Њ. В. г. Клемансоу, овај акт:

Неји код Париза,
1. новембра 1919.

Екселенцији,

Влада Краљевине Црне Горе дошала је да је Влада Краљевине Србије, за свога представника на Конференцији Мира у Паризу, поставила црногорског поданика г. Андрију Радовића, бившег црногорског министра.

Својом нотом од 2. јуна 1919., број 692., већ сам имао част, плаћу Конференције и делегација Великих Сила обратити на ову личност и њену улогу, у погледу његове лажне претензије за титулом представника Црне Горе на Кон-

ференцији Мира. Акт србијанске владе, којим именује г. Радовића за свог представника, јесте увреда, и то, не само за Црну Гору, него и за достојанство саме Конференције Мира. — Ево докази.

Прво. Како Конференцији Мира, тако и свијема делегацијама, г. Радовић је поднио једну календарску и лажну књигу, уперену противу власти и права Црне Горе, која носи наслов: La Question du Monténégro (« Црногорско питање »). На књизи се је потписао својим именом и својом бесправном титулом: « делегат Црне Горе ». Међутим он се сада признаје као делегат Србије. Како је пак Црна Гора, у међународном погледу, суверена држава, апсолутно независна од Србије, то поданици црногорски не могу истовремено бити поданици и србијански, и према томе, не могу бити ни делегати час Црне Горе а час Србије.

На постављена г. Радовићева за делегата Краљевине Србије, излази дакле то, да г. Радовић није претходно могао бити постављен за делегата црногорског народа, него, да је он просто узурпирао ту титулу, а у циљу да превари Конференцију о стварној жељи црногорског народа, и то, за рачун Србије, чији је он прост агент. У осталом, крај свега тога што се србијанска делегација заузима за г. Радовића, ипак, све до данас, Конференција Мира није хтјела примити г. Радовића, сматрајући да исти није достојан да излаже своје мишљење у питању Црне Горе, нити да он има право на то.

Друго. — Сходно члану 3. и 4. Устава црногорског, и сходно наређењима Закона о министарској одговорности, и наређењу Кривичног законика, — надлежне власти црногорске гоне г. Радовића за злочинство издаје, које је он починио противу црногорске државе, од краја 1916. године, радећи о томе, да незаконитим путем уништи државни суверенитет Црне Горе. У награду за та своја злочинска дјела, г. Радовић је од србијанске владе примио, крајем 1916., први оброк у износу од 500.000 франака. — На тога излази то, да је г. Радовић дисвалификован за икакв јавни рад.

Част ми је овом акту приложити књигу под насловом « La conspiration contre le Monténégro (Le Zanjera protivu Црне Горе) », одштампану из службеног листа « Гласа Црногорца », у којој је, на страни 5., штампано рјешење надлежних црногорских власти, од 4. (17.) августа 1918., број 2971., за Андрију Радовића, а у којем су набројана недјела за које он има одговорати.

Треће. — Г. Радовић има пред судом да одговара за разне злоупотребе, које је, за вријеме рата, починио као црногорски делегат за исхрану војске. Осим тога, он је дуван цоложити рачуне Главнио Државној Контроли о десет милиона франака државне имовине, повјерене му за набавку државних потреба.

Четврто. — Сви који га знају и познају, сви га (осим званичне Србије) сматрају не само за издајника, него и за скроз непоштена и подмитљива човјека. Част ми је приложити брошуру: « ... (Censuré) ou Qui est André Radovitch (пензурисано, или, Ко је Андрија Радовић) од г. Владимира Б. Поповића, (главнио натписе књиге забранила тадашња француска војна цензура) која најбоље показује какав је то човјек. У тој брошури саопштена су факта и мишљења која доказују да је заиста плаћен са 500.000 франака од србијанске владе за издајство.

Каког су, пак, мишљења о њему Црногорци, види се најбоље у томе, што су му Црногорци недавно разрушили кућу, да би му се осветили за издајство, као и за то, што је србијанска војска зацалила више но три хиљаде црногорских домова. Том истом приликом, нажалост, и отац истог г. Радовића, мада певни, ипак је главом за недјела свога сина. — Штавише и најближи му сродници противни су оном што он ради, и сматрају га за издајницу; србијанска војска их је све позатварала у подгоричку тавницу, зато што су се дигли у одбрану права Црне Горе. Именујемо овдје само неколицину од њих: народног посланика Рада Радовића, командира Богана Радовића, командира Стевана Радовића, командира Петра Радовића и бив. народног посланика Драга Радовића.

Увјерен сам да, ако Ваша Екселенција прими к знању ове чињенице, допустите ми и сложиће се са мојом тврдњом, да г. Радовић припада оном истом сојузуду, којему је припадао и злочасни издајник свога народа Болонаша.

Ипак се влада србијанска не би усудила на овакав драк начин називати и Конференцију Мира и Црну Гору, да она безбројна злочинства, починена у Црној Гори, нијесе остала некажњена. — крај свих наших понављаних protesta, Конференцији Мира.

Постављајући га за свог представника, Србија је тијем званично признала, да је с г. Радовићем стојала и прије у недопуштеним односима, и да је ишла за тијем да уништи Црну Гору и њен онастанак. Хотећи га данас ставити у исти положај на коме су и други

делегати, Србија хоће да га награди и морално, а при томе хтједа би и да стави још једну сметњу која ће онемогућити васпоставу Црне Горе и наших праведних захтјева.

Како Влада тако и Народ Црногорски, убиједили су, да ће Конференција одбити да призна за делегата Србије човјека, који би, уздигнут до те чести, био увреда и достојанству Конференције и њеним часним и одличним члановима, који су позвани да буду врховне судије народима. То признање стојало би и у противности са досадашњим гледиштем, на којему је стојала Конференција у питању Црне Горе, а према којему она није хтјела признати — а убиједили смо да то неће хтјети ни у будуће — паслну анексију Црне Горе.

Тијем, што би за делегата Србије признала г. Радовића, који је још увијек поданик црногорски, Конференција Мира би учинила један акт, који би био у очигледној противности са њеним досадашњим држањем у црногорском питању. Наиме, Конференција би тијем признала, да је поданство црногорско иста ствар што и поданство србијанско, а то би се могло схватити тако, као да Конференција признаје Србији насилну анексију Црне Горе. То признање, пак, било би противно свијема одлукама, које је Конференција досад доносила, као и свима њеним интенцијама у овом питању.

Наволите примити и т. д.

Јован С. Пламенац

Предједник Министарског Савета,
Министар Спољних Послова,
Заступник Министра Унутрашњих Послова

И КОНФЕРЕНЦИЈА МИРА ГА ЖИГОСАЛА КАО ШПИОНА И ИЗДАЈНИКА

У прошлом броју, у чланку « Три дјелце » рекао смо да је приликом Србије наименовао А. Радовића за оцуномоћеног делегата « државе С Х С » на Конференцији Мира. Истовремено изразили смо и сумњу да ће Конференција Мира хтјети примити овог изрода за делегата. Наша сумња се обистинила: **Конференција Мира одбила је да га призна за делегата.**

Одлука Конференције значајна је из више разлога: Конференција Мира је тијем очувала своје достојанство, као и чланова који је сачињавају. Она је, оправдано, сматрала да би признањем овог изрода за делегата унижено било то достојанство. Истовремено овај најзначајнији скуп, који историја човјечанства памти, изгосао је овог изрода као шпикова, недостојна да сједи у друштву часних људи као шпикова и издајника, јер је акцентирао све оне онтузибе које смо ми против њега дигли пред Конференцију. Историја не памти сличниог случаја. Још ипак, ни на једном Конгресу мира, није се десило, да представници разних држава, који сачињавају конгрес, одбију даприме извјесног делегата. Али, историја исто тако не памти ни шпикова, као што је А. Радовић.

Печат срама, кога ће и најдаља поколења овог изрода осјећати, а који му је на чело ударио свјетски ареонаг у Паризу, страшно је срамота и за Александра Паликућа.

У Арбанији ваљу кад хоће некога да похвале: « Добар, поштен, јунак, лупен! » У Београду је нешто слично. Тако кад хоће некога да похвале, ваљу обично: « Тај, бре, што уме да сметља и да

подвази, мани се... Имаи после и да певати и да с' пушти! » То је ето догма у бијелом граду. То је мјерило способности и поштења. Али метода « подвази! », на срећу, смуда « не пали ». Зато се сада и мијењају улоге. Сада поред Андрије има « да пева и да с' пушти » Александар Паликућа и сва банда око њега, од залушнице, коју су добили.

Одлука Конференције Мира је значајна и с тога што је она тим признала да држављани Црне Горе нијесу једно исто, што и држављани Србије. Конференција је овим рекла да Црну Гору не сматра као дво Србије, него самосталну државу.

Самтајемо да изрод Радовић и делегација « државе С Х С » желе да укрију ову срамоту, коју су доживјели. Стога они и протурају вијест сада да Радовић тобож није ни био именован за делегата. Међутим, ово је лаж. Хапасона Агенција саопштила је била, а сви листови објавили, да је Радовић наименован за оцуномоћеног делегата (delegué plenipotentiaire) « државе С Х С ». Зна се, пак да « држава С Х С » има право само на три оцуномоћена делегата. Ти делати су Нашћ, Трумбић и Жоагер бивши министар Карла I. Дакле, што је било? Изрод Радовић чим је био наименован од Александра Паликуће потрчао је да то објави званичним комуникаком преко Хапасоне Агенције, заборављајући да је он таква особа, коју Конференција може лако и да неprimи. Он се је, као и обично у свим приликама, вестрчао, те сада не може умињати.

Поводом овог именовања Кра-

љевска Влада је изнела Конференцији Мира ноту, коју горе саопштавамо. Конференција је наводе у тој ноти примила као тачне и стога је одбила да призна Радовића за делегата.

Ето на такав сраман начин завршио је своју срамну каријеру овај најеремитски Југословенин, који себе, ту недавно, преко швајцарских листова називао: «вођом Црногораца», «напоштенцијом балканским државничком» и «убијатељним и великим демократом». Аде-та ради рећи ћемо му ипак: да ка-ти земља, политички покојничке, а и њени бети, као изроду, и иначе вје јан бити!

ИНТЕРВЈУ

ЈОВАНА С. ПЛАМЕНЦА

Председника Кр. Владе, Министра Спољних Послова, који је дао

главном заступнику United Press of America у Паризу, 13. новембра 1919.

Зашто су савезници толерирани постојеће Србије према Црној Гори, која је добровољно прихватила највеће жртве за заједничку ствар савезника?

Званична Србија из разлога династичко-империјалистичких већемонинских година служи се свим дозвољеним средствима да убије углед Црне Горе и да је уништи. Она је чак организовала завјере шир. 1907 и 1909 и шила бомбе за убијство династије црногорске и вођа црногорског народа. Влада Србије је само од 1916 до сада потрошила у Савезничким земљама преко тридесет пет милиона франака, за пропаганду против Црне Горе и ако је овај новац добила била од Савезника као ратни кредит. Интересантно је напоменути, да је влада Србије успјела била интригама да Савезници не дају потребне кредите Црној Гори, тако да смо ми за исто вријеме, т. ј. од 1916 до сад примили само осам милиона франака за све државне потребе Црне Горе.

Са овим новцем од 35 милиона франака српска дипломатија је подмићивала дио Савезничке штампе, која је Црну Гору обасипала најгаднијим клеветима, и угушавала сваки покушај протеста против страшне неправде, учињене Црној Гори и Краљу Николи које је имало за последицу дезинтересованост влада великих сила о страшној и ничим незаслуженој судбини Црне Горе.

То је један разлог због којег су Велике Силе досада индиферентно гледали на злочине које званична Србија врши према Црној Гори.

Други је разлог рђаво схваћено југословенско и балканско питање од дипломатије Великих Сила. Оне хоће, како се то изразио г. Клемансо у свом великом говору у Страсбургу, да Југословене виде организоване у једну моћну нацију. На тај начин Велике Силе хоће да од југословенских земаља и Балкана створе једну прешреку евентуалном будућем германском Drang nach Osten, и да оне буду један од стражара за очување новог поретка у Европи створеног Версаљским и Сан Жерменским уговором. Намјера Великих Сила се не може критиковати, али начин којим оне желе то постићи доносиће сасвим противне резултате од оних који се желе. Велика је погрешка била Великих Сила што су дале Србији одрижене руке. Њени управљачи су злоупотребили то, хоћећи терором осигурати себи преобладајући положај, и, против воље народа, натурајући му власт, институције, законе па и династију Србије. То је изазвало оштећења незадовољство и многобројне побуне код Југословена, чему је као последица шљедовао страشان хаос у администрацији, финансијама и економском животу. Тек је година дана откад је Србија окупирала те земље, а нема ниједне од њих, која не тежи за потпуном сепаратизмом или, пак, за федерализмом на

широкој основи. Југословенска држава створена на овако насилнички начин није ништа друго до Аустро-Угарска у другом издању и она је југословенска држава насељена народом једне расе. Никад не треба губити из вида, да Југословени нијесу никад досад живјели наједно у једној држави, и да између разних племена њихових нема још оне јаке психолошке везе, која један народ чини једном нацијом и једну државу стабилном. Разлика је ипак између Аустро-Угарске и ње. Аустро-Угарска се је распала тек при једном спољном судару, а југословенска држава распаће се кроз најкраће вријеме услед унутрашње револуције, а да и не говоримо у случају неог новог рата, кад ће бити њен распад неминуван. Ако Велике Силе желе да југословенске земље буду фактор реда и поретка у Европи оне их морају отргнути из гавца србијанских и примијенити на њих начела изнесена у месажу предједника Вилсона од 17. септембра 1918. а која гласе: «Дио народа не може господарити једним другим дијелом истог народа» и

«Управљачи једног народа треба да су његове слуге а не господари» Да се ово постигне Велике Силе треба да учине да се народ у југословенским земљама слободно и суверено изјасни о својој судбини, а не да његова судба зависи од воље краља и владе Србије. Увјерен сам да већина Југословена, нарочито Хрвати желе републику; перазаумијем зашто им то спречавати. У осталом Сједињене Америчке Државе у стању су саме наћерати управљаче из Београда на респектовање Вилсонових принципа једноставним издавањем зајмова овако насилно организованог земљи и која је на прагу револуције. Оне Велике Силе које нарочито протекцију чине Србији у оваквој политици према југословенским земљама излажу се и још једној опасности. Већи дио је Југословена незадовољан и он ће своје угњетаче, кад тад срушити макар и револуцијом. Природно је што ће он своје незадовољство, да не речем мржњу, коју је имао према својим угњетачима пренијети и на њихове протекторе.

Таква политика неких Великих Сила доносиће не само противне резултате, од оних који се желе, него је она противна и правди најелементарније схваћеној, јер то би био једини случај да Савезници, послје побједоносног рата, униште једног од својих највјернијих савезника. То би био већи злочин од оног којег је учинио Вилсон II повредом белгијске неутралности. То би било непоштовање интернационалних обавеза, јер свечани ангажмани Савезника о рестаурирању Црне Горе су обавезе међународног карактера. Те ангажмане Велике Силе нијесу узеле на себе саме прије примирја, гдје спада и месаж Предједника Вилсона од 8. јануара 1918. него и послје примирја. Влада француске преко г. Пинсона писмом од 4. новембра 1919. тражила је у име владе Великих Сила, да се краљ и влада црногорски не враћају у Црну Гору док савезничка војска не успостави ред. Тим писмом се гарантира поштовање суверенитета Црне Горе и њених уставних институција од стране Савезничке војске. Г. Поанкаре је 24.-XI.-1919. упутио краљу Николи такође једно писмо исте садржине. Међутим, ви већ знате, да ова обећања и гаранције нијесу поштоване. Србијанска војска, и ако се налазила под командом генерала Франше Деспереја, брутално је погазила суверенитет Црне Горе, насилно ју је анектирала Србији, и завела један најкрвавији режим који историја памти. То доказују и репорти американско-енглеске анкете мисије у Црној Гори, на челу које је био граф Салис министар енглески при Ватикану. Послије те анкете и дебате, која је поводом тога вођена у енглеском Парламенту 11. о. м. Црногорски народ с правом очекује испуњење обавеза Савезника према Црној Гори и задовољење њених оправданих аспирација на Скадар, Боку и Хецеговину.

То Великим Силама падаже не само њихово достојанство него и политички разлози, јер мира на Балкану неће бити, док наша права не буду респектована. Неколико вјекова наше историје показују да ми нити смо досад нити ћемо се одсад, покорити сили.

ДИНАСТИЈА ПРЕЧА ОД СВЕГА!

«Deutschland über alles» (Немачка преца од свега) била је девиза Нијемаца због тога је, оправдано, цео свијет био против њих. Управљачи из Београда узели су себи за девизу сличну парољу: «Династија преца од свега», само што је она далеко неимпатичнија од немачке, и која ће, несумњиво, као и немачка доживјети ускоро свој слом. Зашто су то управљачи из Београда узели као своју девизу, т. ј. за основу свог национално-политичког програма, није потреба испитивати. То се зна; то и догађаји и факта јасно показују. Рећи ћемо само то, да је то услов да би они могли чинити, што чине, и што хоће да чине, и задовољавати, на најодвратнији начин, своје личне и котиријанско-партијске интересе.

Ми смо у више прилика, а нарочито у «Гласу Црногорца» истакли, да се је Београд, у националном питању, руководио себицијом, а нарочито династичким разлозима. Политика Београда према Црној Гори вођена је нарочито у интересу династије Карађорђевића, јер не само национални интерес, него и интерес Србије захтијевао је сасвијем другу политику. Династија Карађорђевића, због дивљачког убијства краља Александра, била је, а и данас је, врло рђаво виђена код свих цивилизованих народа, нарочито код Енглеза. Због тога се она бојала династије Његош и већ од 1903. почела најактивније радити о томе, да је компромитује. Међутим Београд је нарочито у току овог рата радио о томе, желећи да се потпуно опрости династије Његош. Зашто је он највећу активност развио у овом рату то показују и скоро објављена тајна дипломатска документа. Зна се да су Велике Силе-Савезнице рачунале све до лета 1918. на могућност једног посебног мира са Аустро-Угарском и на одржање Аустро-Угарске монархије. То је отворено ту скоро признао, у писму својим изборницима Саландра, талијански министар предједник, који је Аустро-Угарци објавио рат 1915.

У овом случају т. ј. да је закључен сепаратни мир са Аустро-Угарском, као и у случају, да се велики свијетски рат свршио са једном «реми-партијом», т. ј. да није ниједна страна била потпуно побједник, требало је Аустро-Угарци дати какву сатнефакцију. Аустро-Угарци би у том случају као што је то учинила пред сам рат, тражила, да влада Србије даде свечану обавезу, да неће допустити, иначе уображене, завјере у Београду против сигурности и унутрашњег мира монархије. Као другу сатнефакцију Аустро-Угарци би даље тражила, да се династија Карађорђевића дини права на пријесто.

Париски «Тан» од 24 септембра о. г. под насловом «Поријекло рата-аустријска документа» објављује документа, која се односе на заједничку сједницу аустро-угарских министара од 7 јула 1914, на којој је одлучена објава рата Србији. «Тан», између осталих, цитира документ у ком се каже:

«Гроф Штирк (тадашњи аустриј. министар предједник) препоручио је уклањање династије Карађорђевића и да се круна Србије даде неком европском принцу»

Положај династије Карађорђевића био је прво тежак с обзиром на ове намјере аустро-угарске владе и на њен слаб или боље рећи никакав углед, који је имала у очима савезника. За Карађорђевиће је постојала озбиљна опасност да намјера грофа Штирка једног дана не постане формалан предлог Аустро-Угарске спораума и да ове тај предлог објеручке не прихвате. С тога је требало евентуалне кандидате за престо Србије унапријед опомогућити, и евентуално уништити. У Београду се овако резоновало: Ако Аустро-Угарци

изнесе пред Савезнике предлог да се укљони династија Карађорђевића и да се круна Србије даде неком европском принцу, Савезници то могу начелно врло лако примити с обзиром на рђави углед, који ова династија уживање код њих. Савезници, резоноваху даље господари из Београда, неће сигурно дозволити да централне силе наметну Србији неког немачког принца, неког новог Кобурга или Вилда; него ће у том случају тражити, да на престо Србије дође династија, која ће дати гаранције, да Србија неће постати обичан политички инструмент у рукама германских сила, и да том промјеном династије не буде уприједен понос и национално осјећање народа у Србији.

Ова два услова, које су евентуално Савезници могли тражити од новог кандидата за престо Србије имала је једино династија Петровић-Његош. Она је српска, најерскија, а водила је више од два вијека без престанка и слијепо политику Русије, која је у овом вијеку у главним потезима идентична политици Споразумних Сила. Зар Аустро-Угарци нијесу ти који су стално називали краља Николу «агентом и слијепим оруђем Русије на Балкану». На тај начин: вук би био сит, а коза читана; споразум између Централних Сила и Сила Споразума био би могућан. Оно је у Београду уочено и закључено, да је најопаснији противник Карађорђевића династија Његош. Морамо додати да и ако се је такав закључак могао извести, да томе није крива династија Његош ни својим радом, нити, пак, својим претензијама и амбицијама, које код ње нијесу постојале нити постоје на штету Карађорђевића. Кад је из сазнања фактичких прилика и ситуација Карађорђевића створен у Београду горњи закључак одлучено је, свим дозвољеним и недозвољеним средствима, уништити ту опасност за Карађорђевиће, односно опомогућити династију Петровић-Његош. Трбало је обманути на првом мјесту Савезнике да династија Његош није оно, што се с правом мислило код Савезника о њој, него да су то обични агенти политике аустро-немачке на Балкану. Ми већ знамо да се из Београда доказивало и то да кућа Петровић-Његош, по свом поријеклу, није српска, него — чинувска.

Из ових разлога почела је бијесна и пачовјечна кампања против Црне Горе и њене династије, на којој је утрпено, само од 1916. до данас, преко 35 милиона франака. Није штеђена чак ни наша слава и мученичка прошлост, а камо ли садашњост. Због ових разлога интерпрети Црногорци и сиротиња у земљи скапавали су од глади и зиме, јер је званична Србија била успјела, да се црногорској влади не даду материјална средства како би тим изазвали њихову мржњу против династије и Црне Горе. Из тих, и само из тих разлога династичких црногорски народ подноси данас сав онај ужас, који нам је свима познат и који смо сви мање више осјетили.

Увјерен сам да ће се читаоци сложити сасвим да је много човјечија била борба за круну у средњем вијеку од ове, коју воде Карађорђевићи у XX. вијеку. У средњем вијеку наши владари су водили један другом очи или се убијали, а у XX. вијеку Карађорђевићи убијају читав један народ, да би зграбили једну круну која им ни по којем праву не припада. Али, речено је давно: свако зло има и своју добру страну, па тако и овај злочин, који Карађорђевићи врше над Црном Гором имаће својих добрих последица за читаво Југословенство. Тај злочин убрзаће над Карађорђевића и заслужу им казну за невини проливену крв. Оног часа, кад је Александар Паликућа пружио руку да зграби круну «свог драгог деде», он је јавно поклекнуо и свој ипаче пољуљани престо. Крвoločна политика Карађорђевића за одржање круне, створила је и код најубијатељнијих монархиста увјерене о потреби уништења монархије. Начин, пак, како је уништена династија Обреновића од стране Карађорђевића и «збачена» династија Његоша показали су само начин којим ће се једног дана Југословени ослободити од принца Паликуће. Осим тога «збацивање» династије Његош значи за монархију у Србији, што и заузимање првог реда утврђена од стране непријатеља на једној тврђави, а последице које остаје само још један ред. Да су династичари из Београда мислили збогом, а не срцем, затрованим најгором

